

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 187. — STEV. 187.

NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 10, 1932. — SREDA, 10. AVGUSTA 1932

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XXXX. — LETNIK XXX.

FARMERJI NOČEJO POŠILJATI PRIDELKOV NA TRG

DELAVCEV NE BODO VEČ PLAČEVALI Z DENARJEM, PAČ PA Z NAKAZNICAMI, KATERE BODO ZAMENJALI ZA HRANO

V državi Iowi so zastavkali farmerji. — Poljskih pridelkov ne pošiljajo na trge, pa tudi mleka in jajc ne vozijo v mesta, da obdrže cene. — Tovarna za klobuke je pričela delati z 1200 delavci. — Šeststo tekstilnih stavkarjev se je vrnilo na delo. — Izobraženci bodo delali na farmah.

Des Moines, Iowa, 9. avgusta. — Nekateri farmerji so pričeli s stavko in so odločni, da zavzamejo bojevito stališče kot industrijski delavci, da rešijo svoje poljedelske nadloge.

Stavka se je pričela ob 5 popoldne, ko večinoma farmerji prično molzti krave. Toda stavka ni bila podobna industrijski stavki. Ni bilo piketov, ne demonstracij. Krave so dajale mleko kot prej. Kokoski so znesle jajca.

Farmerji svojega namena ne mislijo doseči s tem, da ne bi več spravljalni pridelkov, temveč, da jih ne pošljejo na trg. Farmerje je organizirala Farmers Holiday Association of Iowa in ki farmerjem stavi na logo, da skozi 30 dni ne prodajajo svojih pridelkov.

V tej stavki bodo najbolj prizadeti farmerji, ki večinoma rede krave za mleko. Mleko in maslo, ki je donašalo farmerjem stalne dohodke, mora biti dano prasičem, ali pa ga morajo sploh uničiti. Ravnato tako morajo uničiti tudi jajca, katera ne morejo sami použiti.

Ta stavka obsega samo farmerje v državi Iowa. Predsednik Holiday Association, Milo Reno, je imenja, da bo ta stavka dosegla svoj namen.

NORWALK, Conn., 9. avgusta. — Hat Corporation of America, ki vključuje prejšnje klobučarske tovarne Kavanaugh-Dobbs, Croft and Knapp, Knox Hat in druga klobučarska podjetja, je naznana, da je pričela s popolnim obratom s 1200 delavci.

Pred dvema tednoma je družba delala samo z 800 delavci in samo po nekaj dni na teden.

Predsednik družbe John Kavanaugh je rekel: — Police v trgovinah so danes prazne in prišel je čas, ko jih morajo trgovci zopet napolnit, ako hočejo obdržati svoje trgovine. Tudi kreditni položaj se je mnogo izboljšal.

HIGHPOINT, N. C., 9. avgusta. — Industrija v High Point okrožju je zopet postala živahnja, ko se je vrnil na delo zadnji izmed 6000 stavkarjev v tekstilnih tovarnah.

V tovarni Adams-Mills Full Fashioned Hosiery Mill se je vrnil na delo okoli 1200 delavcev, ko je prišlo do sporazuma glede plač med lastniki tovarn in stavkarji.

MNNEAPOLIS, Minn., 9. avgusta. — Mož z "belim ovratnikom" je prišel na pomoč. Okoli 50 tisoč srednje izobražencev se je organiziralo v načrtu samopomoči, kjer bo za plačevanje in kupovanje pravi ameriški denar nadomestoval "denar" v obliki nakaznic.

Medtem ko je po celi deželi mnogo delavskih predstojnic za navadne delavce, se ni nikdo zmenil za srednji razred delavcev z "belimi ovratniki", katere ravno tako tare brezposlenost kot vsakega delavca.

Farmerji so pri volji plačati farmerska in druga dela na farmi in poslopijih s svojimi poljskimi pri-

Bolivijska mora prenehati z boji

VETERANI BODO ŠLI V MEHIKO

Njih voditelj jih spodbuja, da korakajo v Mehiko. — Mehiko časopis je odločno proti temu načrtu.

Huntington, W. Va., 9. avgusta. — Vodja levic razbiti armade veteranov, Doak Carter je prejel od Charlesa P. Reinigerja iz Los Angeles, Cal., ponudbo, da se veterani naselijo na njegovem 15 tisoč akrov obsežnemu zemljišču v Mehiku.

Tako po sprejemu ponudbe je Carter izdal svojim tovaršem posebno, da korakajo proti jugozapadu, da se sestanejo z Reignerjem v Columbusu in se pogodijo za zemljo.

Kot pravilni Reiniger, je ta zemlja zelo rodovitna in se nahaja v državi Chihuahua, nekaj milijonov Rio Grande, ki deli Združeno državo od Mehika.

Reiniger pravi v svoji brzjavki, da jim da zemljišča za pet let, ali pa do časa, ko jim bo izplačan bonus. Pogodba pa se mora vsak leto ponoviti.

Reiniger pravi, da bo sam plačeval z zemljišča davke in da smejeta veterani vse pridelke pridržati za sebe. Carter pravi, da se veterani še niso odločili, kako pogodbo bodo sklenili.

Mexico City, Mehika, 9. avgusta. — Zunanje ministrstvo je vzel v pretres prošnjo ameriških veteranov, da bi jim bilo dovoljeno naseliti se v Mehiku. Vlada v tem oziru še ne bo tako hitro odgovorila, pač pa mehiško časopis zelo ostra nastopa proti naselitvi ameriških veteranov v Mehiku. Javno mnenje v tem je razdeljeno.

LINDBERGOV BANKOVCI V KANADI

Halifax, N. S., 9. avgusta. — Bolniška strežnica Carrie Anderson iz Hampton, Va., je deponična v neki banki v Albert, N. S., večje vsoto denarja. Bančni uradniki so dognali, da so trije bankoveci po dvajset dolarjev, dva po deset dolarjev in dva po pet oni, ki jih je izročil Lindberghov predstovalec dr. John F. Condon dozdevnim odvajalecem. Bolniška strežnica pravi, da je dobila bankovec v neki banki v Hamptonu. Kanadska policija je začela preiskovati zamotano zadevo.

Inventar, Pa., 9. avgusta. — Charles Maust, star 35 let, je bil brez dela in je dobival od mesta podporo za preživljajanje družine. Ker pa ta podpora ni zadostovala, ni jelen, samo da je mogla živeti njegova družina, obstoječa iz žene in petih otrok. Maust je vsled stradanja umrl.

DVAJSET BOMB PRI VLADNI NOVČARNI

Manila, P. I., 9. avgusta. — Za vladno novčarno, so dobili dvajset bomb v pločevinah škatljah, ki so bile tako konstruirane, da bi uničile vse poslopje, ako bi eksplodirale.

delki. Lastniki hiš bodo za popravila in druga dela pri hišah plačevali z obleko in gospodinjskimi potrebščinami.

V 25 okrajih okoli Minneapolisa in vsi hišni gospodarji v mestu so organizirani, da podpirajo ta načrt. Karkoli bodo po tem načrtu delavci zaslužili, bo zloženo v prazna poslopja, ki so bezplačno dana na razpolago.

Delavci bodo za svoj zasluge dobili nakaznice, s katerimi bodo mogli v skladiščih dobiti obleko in druge potrebščine.

V zimskem času bodo brezposelnim godbenikom vsak teden dana brezplačno na razpolago gledališča, da prirejajo koncerte sebi v prid.

Načrt za to vrsto dela je izdelal pastor dr. McClellanburg.

STROGE ODREDBE VON PAPENA

Nemška vlada se bo poslužila najbolj strogih sredstev za zatrje nemirov. — Cenzura nad časopisom.

Berlin, Nemčija, 9. avgusta. — V torek so bili izdane posebne odredbe za zatrje nemirov. Vladno poročilo pravi, da so se v zadnjih tednih završila v Nemčiji tak načnja, da je bila vlada prisiljena poslužiti se najostrejših sredstev.

Soglasno z najnovješnimi odredbami bodo politična nasilja najstrojnje kaznovana. Za najtežje slučaje je določena smrtna kazn. Dosedaj je bil kaznovan s mrtvoj samo premišljen ustaš, v bodočem pa bo obsojen na start sleherni, ktor bo umoril v jezi ali sovračnu svojega političnega nasprotnika, ktor bo napadel političkega uradnika in ktor bo potom poslužil začetek kakega človeka.

Za težko telesno poškodbo je določen deset let zapora.

V posameznih okrajih bodo ustavljene posebne sodišča, ki bodo sodila izključno le povzročitelje političnih nemirov.

Vsek časopis, ki bo ščuvval k nemiru, bo enostavno zatržen, pa tudi v prejšnjem kitajskem časopisu v splošnem bude uveden najstrožja cenzura.

Uniontown, Pa., 9. avgusta. — Charles Maust, star 35 let, je bil brez dela in je dobival od mesta podporo za preživljajanje družine. Ker pa ta podpora ni zadostovala, ni jelen, samo da je mogla živeti njegova družina, obstoječa iz žene in petih otrok. Maust je vsled stradanja umrl.

ABISINJA JE ZOPET MIRNA

Addis Ababa, Abisinija, 9. avgusta. — Zopet sije solnce miru nad Abisinijo in na njenega cesarja Haile Salassie, kralja kraljev in levosršnega krščanskega vladarja. Njegovi sovražniki so položeni na tla. Lidj Peassu, ki je nekdaj bil abisinski cesar, je pregnan v Harrar. Raos Hailou, kralj iz Gijjam, ki je bil v zaroti z Lidjom, je tudi izgnan, njegovo velikansko premoženje zaplenjeno in njegovo življenje je bilo obavarovano samo vsled cesarjeve milosti.

Poroka lepe hčere Salassieja s sinom Ras Hailom, katero zvezo sta hotela oba vladarja, da utrdita svoji vlasti, se sedaj ne more izvršiti.

In vendar je vedro nebo nad Abisinijo. Odvisno je samo od cesarja Haile Salassieja, da bo povzdignil svojo vlado, ako bo od evropskih bank mogel dobiti posojilo za zgradbo cest in železnice.

Za svoj vpliv v Abisiniji se pogosto pogovarja Anglija, Francija in Italija. Prvi temu se je dvignil Lidj in hotel strmoglavit Salassija. Bil je vjet, vrzen v ječo, lanskoto letu je pobegnil, pa je bil pozneje vjet in sedaj zopet izgnan iz dežele.

Navzite novemu tarifu, od katerega je vlada pričakovala velike dohodke, se položaj ni prav ni izboljšal in trgovina je na istem stališču kot prej.

Ker je Anglija navezana samo na izvoz, je sedaj trdno prepričana, da se sama iz tega sprajno slabega gospodarskega položaja sama ne more izmotati.

OBELISK ZA MUSSOLINIJA

Rim, Italija, 9. avgusta. — Največji spomenik v Rimu, posvečen Mussoliniu, bo v nekaj dneh postavljen. Vzelo je nekaj mesecov, preden so ga spravili iz gorovja.

Obelisk je iz belega mramorja, je

27 čevljev visok in tehta 400 ton.

NANKINŠKI KABINET JE RESIGNIRAL

Krizo je povzročil odstop ministrskega predsednika Wang. — Predsednik je zapretil z odstopom.

Šanghaj, Kitajska 9. avgusta. — Celi kitajski kabinet v Nankigu je odstopil.

Člani kabimenta v Šanghaju so brzjavno sporočili svojim tovaršem v Nankingu o svojem sklepku,

da bo načrta izključno za start sleherni, ktor bo umoril v jezi ali sovračnu svojega političnega nasprotnika.

Odstop ministra je zelo dramatičen in ga nikdo ni pričakoval. Ministra je odstopilo, ker se severne vojaške oblasti tako malo brigajo za vojni položaj na severu, zlasti v Mandžuriji.

Odstop ministra je zelo dramatičen in ga nikdo ni pričakoval. Ministra je odstopilo, ker se severne vojaške oblasti tako malo brigajo za vojni položaj na severu, zlasti v Mandžuriji.

Da se pa položaj še bolj poslabša, je vrhovni poveljnik kitajске armade in prejšnji kitajski predsednik Čang Kai-sik poslal vladni brzjavku, v kateri naznana, da se tudi odpove svojemu mestu, da Wang ne prekliče svojega odstopa in zopet ostane ministarski predsednik.

Prejšnji vladar Mandžurije Čang Hsueh-liang je tudi odstopil, kolikor je od poveljnika armade v Peipingu, ker je njegovim poveljstvom bil zadovoljen ministarski predsednik Wang.

ABISINJA JE ZOPET MIRNA

Addis Ababa, Abisinija, 9. avgusta. — Zopet sije solnce miru nad Abisinijo in na njenega cesarja Haile Salassie, kralja kraljev in levosršnega krščanskega vladarja. Njegovi sovražniki so položeni na tla. Lidj Peassu, ki je nekdaj bil abisinski cesar, je pregnan v Harrar. Raos Hailou, kralj iz Gijjam, ki je bil v zaroti z Lidjom, je tudi izgnan, njegovo velikansko premoženje zaplenjeno in njegovo življenje je bilo obavarovano samo vsled cesarjeve milosti.

Zadnji uradni podatki kažejo, da je registriranih 2,811,792 brezposelnih in med temi jih je okoli 90 odstotkov odvisnih od državne podpore.

Od junija je narastlo število brezposelnih za 64,438 in za 98,432 od junija lanskega leta.

Francija v Nemčiji se je zadnje čase posrečilo znižati število svojih brezposelnih, toda kot izgleda, Anglia v tem nima nikakega uspeha. Javnost je obupana in celo največji pristaši vlade so presečeni.

Navzite novemu tarifu, od katerega je vlada pričakovala velike dohodke, se položaj ni prav ni izboljšal in trgovina je na istem stališču kot prej.

Ker je Anglija navezana samo na izvoz, je sedaj trdno prepričana, da se sama iz tega sprajno slabega gospodarskega položaja sama ne more izmotati.

Potres na Azorih.

Porto Delgada, Azori, 9. avgusta. — Potres v tej okolici pred nekaj dnevi je bil silnejši kot pa je bilo spominčno poročano. Dva tisoč ljudi je ostalo brez domov.

Največja škoda je po vzhodnih yasih.

Begunci pripravljajo, da so uporniki izgnibili samo na enem kraju 1000 mož in da so njihove bolnišnice prenesle.

Poveljništvo zvezne armade ni objavilo svojih izgub, toda bolnišnice v državi Mines Geraes so zelo zaposlene.

Zvezni letali niso mogli dognatiti postojanki uporniške artilerijske.

Poveljništvo zvezne armade ni

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENEC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

FRANK SABIC, President

E. BOZNEK, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
116 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00	
In Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" inhaia vsaki dan izvzemni nedelj in praznikov.

Doprati bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se bisevoli posiljati po Money Order. Pri spremembji kraja naročnikov, prosimo, "a se nam tudi prejšnje bivališče naznam, da hitreje najde moj naslovnik."

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHElsea 3-2878

KONEC DEPRESIJE?

Ves svet preživlja hudo gospodarsko krizo, toda vse povsod se pojavljajo znamenga boljih časov.

Dosti ovir je še, največja ovira med vsemi je pa nezaupanje javnosti. Dokler ne bo trdnega upanja v pravatek boljih dni, ne moremo pričakovati posebnega izboljšanja.

Težke izkušnje zadnjih let ter varljive izjave, da bo kmalu konec vsega hudega, so tako zbgale ljudi, da niti pametnim prerokom nočijo verjeti.

Že pred dvema letoma je bilo rečeno, da je kriza le hipna in umetno ustvarjena. Nekateri so verjeli in so se kaj kmalu prepričali o neresničnosti takih trditev.

Dandanes je pa drugače. Vse kaže, da smo dosegli do obratne točke, in vse kaže, da se bodo razmire v dočasnem času izboljšale.

Iz najrazličnejših delov dežele prihajajo poročila, da so tovarne obnovile obratovanje, da najemajo nove delavec in da se tudi cene nekaterim produktom višajo.

Poročila so resnična ter izvajajo mogočen vpliv na trgovsko življenje vse dežele.

Najbolj zanesljivo merilo gospodarskega položaja je bila vedno industrija jekla.

Vesti o vedno napredovanju živahnosti v tej industriji morajo slehernega navdati z upravičenim upanjem.

Banke, ki so imele zadnja leta zaprite svoje rezerve v jeklenih blagajnah, da bi bile pripravljene za vsako prisko, začenjajo spravljati svoje denarne zaloge v promet.

Normalne razmire se bodo šele takrat vrstile, ko bo obnovljena sedaj okorela nakupna sila naroda.

Prvi pogoj je seveda, da dobe milijoni nezaposlenih prilikov za delo in zaslujek. Tozadovne vesti iz raznih industrijskih mest so zelo razveseljive.

V zadnjem času se je dosti govorilo, da manjka denarja.

Toda denarja ni manjkalo. Baš nasprotno, dosti ga je bilo, pa je mrtev ležal, to se pravi, da ni bil v prometu, da ni krožil med ljudmi. In baš vseled česar je trgovina postajala od dne do dne bolj hroma.

Kakor hître bo narod zopet navdan z zaupanjem v bodočnost in bo konec negotovosti, se bo takoreč preko noči izpremenilo na bolje.

Marian Pfeifer, New York:

EVROPA IN KAMPANJA PROTI JUGOSLAVIJI

Ko je poleg vihar časopisne narod obvarovan pred izgubo svojega proti Jugoslaviji, so "nepovedani dogodki" potrdili slabo informacijsko službo svetovnega časopisa, ki je nasedlo plačanem protijugoslovenske propagande. "The New York Times", katerega poročila so razburljivo uplivala na naše izseljenštvo, je 4. junija lojalno priznal, da je osemdeset procentov tendencijnih vesti smatrati neresničnimi. Vsa poročila so bila docela izmišljena in neosnovana, izvzemljajoč Maribor, ki pa je bil doma osebnega in popolnoma lokalnega značaja brez kakih široko zasnovane akcije.

Podajati javnosti informacije je moralna odgovornost vsake novice, pa najsi ista iz prijateljskih krogov servirana ali plačana. Ko pa pogledamo jedro predmeta časopisne polemike, vidimo dobro organizirano protijugoslovensko propagando, finančirano od naših nepratiteljev, katerih plačanci — morali zločinci, so se svobodno kretali v Rimu, Dunaju, Budimpešti, Londonu in to ob času, ko živi tržski promet Jugoslavije.

Radi splošne popularnosti Bleida, Rogaške Slatine in Dalmatinske rivijere, se opaža rapidno nadzvanje tujškega prometa italijanskih letovišč. Nezdruge gospodarske razmere, fašistične šikanje in pretiranje cene, so obrnile pozornost nekdanjih italijanskih gospodov — na Jugoslavijo. Nasprotno pa istotako ugodne prometne zvezze, udobni ter komfortni hoteli, svobodno kretanje, ceneno živilnje in ugodna valuta, je pospešilo poleg naravnih krasov — tujški promet Jugoslavije, od katerega ima država velike koriste, pridobi pa na splošnem ugledu.

Oplaščiti Evropo s tendencijoznimi vestmi in škodovati splošnemu ugledu jugoslovenske države in skodovati razvoju njenega turizma, je bil namen zasnovane kampanje. Orožje so bile politične senzacije, ki pa bi lahko mnogo škodovale v gospodarskem oziru, da javnost sama ni spoznala ponesrečenega atentata. Že veste, ker se je skušalo na ta način skodovati ugledu Jugoslavije, kar v bodoče ne bo omogočeno, ker so ti krogki že izigrali dobro voljo očega časopisa, ki mora čuvati svoj ugled in objektivno informacijsko.

Nasprotno pa, ako zasledujemo najnovježi razvoj ekonomskega prilika Jugoslavije, moramo priznati vspršič splošnih težkih časov ugodne zaključke. Izvajanje državnega proračuna, ki je edini primer evropske administracije tekočega leta, interni moratorij, s čemer se je začitilo kmetiški sloj, znižanje obrestnih mer denarnih zavodov, ukinitev zakona o žitnem monopolu in omiljenje splošnih davčnih obvez, je dokaz, da država izvaja uspešno borbo proti ndareem gospodarske depresije. Istočasno je imela zakonska odredba, — prepoved na izplačilo, — da se je ojačila cirkučacija denarja v domovini, vseled česar je sledilo splošno izboljšanje gospodarskih razmer in ponovno zaposlitev delavstva v industrijskih revirjih. Istočasno pa se je obvarovalo narodno premoženje pred eventualno izgubo. Ako bi taki bančni manipulaciji sledile druge države, bi se preprečili vsi bančni polomi in bi bil

Zaljubljence sta bila v nedeljo 17. julija v Zagorju, a sta se z odpadniskim vlakom odpeljala proti Ljubljani. V pondeljek 18. julija opoldne sta se spet prepeljala v Zagorje, in sicer z Litije z avtomobilom. Nekaj časa sta se mudila v neki zagorski gostilni in sta bila na videz prav dobro razpoložena. Proti večeru ob 19. sta krenila na postajo, od tam pa sta

Med nesrečne zaljubljence, ki se prostovoljno ločijo od življenja, ker ne odgovarja ljubezenškim nadam in željam, sta prišteata tudi 29-letni pismotniški Anton Kmet in njegova izvölnka, par let mlajša natakarica Antonija Mlakarjeva, oba doma iz Trbovelja.

Zaljubljence sta bila v nedeljo 17. julija v Zagorju, a sta se z odpadniskim vlakom odpeljala proti Ljubljani. V pondeljek 18. julija opoldne sta se spet prepeljala v Zagorje, in sicer z Litije z avtomobilom. Nekaj časa sta se mudila v neki zagorski gostilni in sta bila na videz prav dobro razpoložena. Proti večeru ob 19. sta krenila na postajo, od tam pa sta

France Ažman iz Kamne gorice je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekel hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm debelo os je nabaval Šušteršič lansko leto kot gonilno vez med motorjem in slomoreznicem, in to iz varnostnih ozirov, ker se mu je pogon z jermenim videl nevaren. A prav ta gladka os je postalpa čednem

Pa je zahajal k posestniku Alojziju Šušteršiču in pomagal pri domaćem delu. Za to so mu dajali Šušteršičevi hrano. Popoldne je posestnik Šušteršič rekел hlapcu Janezu, naj gre rezat slamo za rezance. France pa naj mu slamo podaja. Deček, ki je odšel pred stroj in obstal poleg 1.5 dolgega droga. To okoli 2 cm

KRATKA DNEVNA ZGODBA

IZSELJENČEVA BEDA

Casih se spomni bele vasi in virogadov okrog nje, zelenih gričev in polj. Tudi hoste se spomni in kako je nekoč, pred davnimi leti lovil po njej zares in tuk pred lojševjem nosom ustrelil senjača. Ob tem spomini se zadovoljno nahmene, vzame svojo večno pipu iz ust in pravi:

— Nismo me dobili! — Pa vsaj po tistem sem kmalu šel v rudnik.

— Dom nas je bilo veliko otrok in malo kruna. Kdo bi se ne domnil potem takoj divjega loveca,

je dejal, kakor v opravijo.

Nato vzame pipu spet med zobe, moči in gleda nepremično predse. Po sobi se širi čudno sladek in prijeten vonj.

— Imate holandski tobak!

— pravim.

— Ja, — vdihne. — Ga je sin prinesel. — Je bil v Holandiji.

Zadnje besede je izpregovoril kar tako tja v en dan, a kakor da imak res ni bil utihtapljen. V obrazu pa pa se mu gube skrečte in iz globoko vdrtih, vlažnih oči je šiljal mrk pogled.

Po tokata ga ne bi bil smeli vpraskati. Zaradi sina, čez nekaj časa je skora jezno dejal.

— Pa zdaj ne hodi več v Holandijo. Ta je še od prej. Tobak.

Pet jih je. Z njim in z njo je vse sedem. Trije sinovi in dve hčere. Vsi doma. Veliki in življene željni. Povsed je tako.

Prej so imeli tri sohe. Zdaj imajo samo eno. Pa v kuhinji spi samo eden. Najstarejši. Ne vem, zakaj vstavlja tako zgodaj. Ob petih, šestih so že vsi pokoneci. In potem nimajo sinov in hčer ves ljubi dan skoro nobenega opravka. Mrko gledajo v svet. Zelo malo smeja je v njih. In čemu naj bi se smejali? Nihče si ne upa pokazati najmanjše nade. Strah pred vsakim prihodnjim dnem je znamen večji.

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

Trpljenje ljubezni

ROMAN Iz ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil I. H.

15

(Nadaljevanje.)

V resnici je bilo dr. Gromu zelo ljubo, da je na ta način spoznal okolico, v kateri je živel Mirko.

Gospa Šolarjeva ga pozdravila skoro z dekliško sramežljivostjo, kar se ji je zelo prileglo. Saj so tako redko prihajali k njej gostje. Trudi se prikloni in zardi.

Z zadovoljnim nasmehom gleda Rado po mizi, po kateri je Mirko razložil svoj rokopis. Poleg listov kozarci in steklenice.

— "Kulturni film, ki naj kaže usodepolne posledice pisanja!" — pravi politiko. — Prijatelj, ali se ne zavedaš komike in nežignosti, ki je pri tvojem delu?

Mirko se veselo zasmije.

— Pravzaprav da! Toda kaj hočeš? Saj nisem jaz junak tragedije, nimam na sebi ničesar podedenega in tako že zdržim.

Gospa Šolarjeva vzame iz omare še en kozarec, medtem pa je Trudi neopazeno izginila in se vrnila z novo steklenico.

Doktor Grom ugovarja, toda Mirko je steklenico že odprl.

— Ker vem, da se ne branji rad in v tej steklenici ni bilo dovolj, nam ni preostajalo drugega. Živijo!

Oba gospoda napiseta damama.

S svojimi večinci, sivimi očmi doktor Grom vse opazuje in opazil je mnogo zelo zanimivega, četudi si je čas za obisk zelo omejil. Prebral je nekaj Mirkovih listov in pri tem pogosto zadovoljno prikimal.

— To se ti je v resnici dobro posrečilo. Zanimivo, resnično! Vse te vidi jasno pred očmi.

Mirka ta-pohvala zelo razveseli.

— Mnogo tega je na tvoj račun, Rado!

— Tako! — vpraša Rado, pri tem pa z zadovoljstvom gleda v nežni dekliški obraz s sanjavimi, modrimi očmi.

— Ali radi zahajate v kino, milostljiva gospica?

Živahno prikima.

— Zelo rada, gospod doktor. Toda mama mi tako redkokdaj dovoli.

— Mogoč ima vaša gospa mama tudi prav. V tej zadevi mora biti človek previden, da se okus ne pokvari —

— Toda film gospoda doktorja — ?

— Bo jako dober! — pravi odkrito Rado. — To je zopet kaj drugega.

— Gospod doktor tudi pridno dela! Ves dan si komaj privoči malo počitka, — pripomni gospa Šolarjeva.

— Da, prijetelj, — se smie Mirko, — vedno ste vsi dvojni nad mojo odločnostjo — sedaj pa hočem!

— Dame imajo zelo lepo stanovanje! — Rado se ozre okoli in s tem povre popolno resnico. Po celem velikem prostoru je ležala nekaka ljubkost in čistost; po stenah so visele lepe, zanimive slike. Na oknih so stale evoče hijacinte, katerih močni duh je napolnjeval sobo. V stekleni omari se svetijo raznovrstne srebrne posode in na gladkem, svetlem podu leži dragocena perzijska preproga.

— Saj človek nima nič drugega kot svoj dom, — odgovori gospa Šolarjeva; — mojega pokojnega moža največji ponos je bila njegova hiša. Vedno je delal okrog hiše, posebno pa na vrtu. Poleti morate videti naš vrt, kadar evoče vrtnice in druge evoče. Nekateri se spenjajo do okna gospoda doktorja. Boste videli, gospod doktor, kako lepo je pri nas spomladni in poleti. In pri svojem delu imate popolen mir.

— Tako naglo boste mogli napisati roman in pričeli boste novega, — pravi Trudi.

— Ali pa doživeti? — misli Rado, to je bilo bolj mogoče. Izgledalo je, kot da računajo na to, da bo Mirko dolgo stanoval pri njih.

— Veseli nas, da gospod doktor stanuje pri nas; tako imamo taj močno zaščito pri hiši. Časi so sedaj tako zelo nevarni. Moja hči, ki je tako zelo boječa, si želi psa, ovčarskega psa — toda tako velikih psov nimam rada v hiši.

— Mama se sedaj tudi zopet smeje in tudi ni vedno tako strašno tiho in žalostno pri nas, odkar je gospod doktor pri nas — vedno je tako vesel in dobre volje!

— Da, to je! — potrdi Rado Trudine besede.

Rado se posloviti, ker je hotel z vlakom še o pravem času priti domov.

Mirko ga spremi do postaje. Imela sta še nekaj časa. V pogovoru se izprehajata po postaji. Občutno mrzlo je vlekla sapa in kot črna, molčeča stena stoji smrek na bližnjega gozda.

— Tako, tukaj imam dobro, Mirko! Skoraj te zavidam! Tudi doma sin ne bi mogel imeti boljše, ali — zet — ali mož — ali —

Rado ne izgovori zadnje besede, katero je hotel povedati.

Mirko tega ni niti opazil.

— Tukaj me bodo zelo razvadili, — se šali Mirko.

— Ali ne vidiš vzroka? Pazi se!

— Seveda, človek si lahko misli marsikaj! Toda tako daleč nikakor še ni! Samo nahaliko trkajo! Toda zato se ne zmenim. S Trudi zbijam šale! Sva kot brat in sestra! Imam jo rad! V sebi ima tako življenje! Kot jetnica je Trudi v tej hiši in s svojimi osem-najstimi leti se tako rada smieje. Zaradi tega mi je vendar še ni treba poročiti.

— Saj kot sem rekel, tudi nisem toliko mislil na dekle kot na njeni mater. Še enkrat ti svetujem: pazi se! — Gospa je zaljubljena v tebe.

Prisreno se Mirko nasmeje: — Nato niti ne mislim.

— Pa ona toliko bolj —

— Stara baba! Ne, prijetelj, samo v hiši poljubim kako ženo, ki je starejša kot jaz in ki ima že odraslene hčer. Ali pa bi morala biti posebna lepotica. Pred vsem imam rad mladost in svežost! Venečih evelic ne trgam, ako je poleg nje popek, ki hoče početi.

— In vendar dišijo te evelice posebno močno, — pravi Rado predvsem pred njegovimi očmi se pokaže podoba Erike.

Tudi Erika je že imela širideset let in nobene ni poznal, ki bi bila tako sladka, tako poželjiva kot ta ljubka gospa! In — ali ni v tem, kar je rekel Mirko, bilo nekaj resnice?

Širideset let! Tu je bila zapeljivā mladost že daleč zadej! Zanimalen se odpelje domov.

8. poglavje.

Mirko je končal svoj rokopis za film in delo mu je dobro uspelo.

Kar ma je dr. Grom kot zdravnik hotel povedati kot navodilo in svarilo, je Mirko spretno, neprisiljeno in zanimivo popisal.

Najboljši igralec in prijetelj Likar, kateremu je najprej pokazal svoj rokopis, je bil zelo navdušen, ker je videl v igri blestično vlogo za sebe — ali boljše dve — hotel je imeti dve vlogi, očeta in sina — to bo zbudilo pozornost!

Zal je Likar priporočal Mirkovo delo pri filmski družbi, da se pogodi s pisateljem, ker bo velik uspeh.

Mirko je kmalu imel pogodbo; sicer je mislil, da bo boljša, to-daz opet si misli: vsak pričetek je težak in samo da bo imel zadovoljenje.

Seveda veseli dobodek je bilo treba tudi zlatiti. V neki pivnici so se sešli prijatelji. Mirko je bil samo veselje — srečen kot otrok božični večer! Želo so se šalili z njim, kajti Mirko, kot dober pivec, je kazal ta večer vse kaj drugega kot pa je napisal v svojem filmu.

Smeje dvigne kozarce — to je vse nekaj drugega, — in Srečko Hočevar mu veselo potrdi. Srečko je nameraval v treh dneh odpovedati, zato so mu tudi ob tej priliki napivali.

(Dalje prihodnjih.)

Iz Jugoslavije.

Velika nesreča na morju.

Na Jadranu je 24. julija divjala huda neviba, ki je v bližini Makarske povzročila veliko nesrečo. Vihar je zajel kuter veltrgovca Andreja Mrčića iz Metkoviča ter ga prevrnil. V razburkanih valovih sta našla smrt lastnik kuterja Mrčić in njegov prijetelj trgovec Nikolač iz Metkoviča; tretji sotopnik Derviš iz Makarske se je nečudovit način rešil na malem čolnu, ki ga kuter vozi s seboj in mu služi za prevažanje pri vsidrujanju v pristanišču. Vihar je zajel tudi nekriško ladjo med Hvarom in Bračem in jo prevrnil, na srečo pa je bil v bližini parobor Jadranške plovitve "Hrvatska", ki je dva ribiča rešil, tretji pa je izginil v valovih.

Tudi na Splitom in okolico je divjal silen vihar. Utrgal se je oblaček, med dežjem pa je padala tudi debela točka, ki je napravila mnogo škode v vinogradih splitške okolice, pa tudi v trogirske občini. Škoda se ni ocenjena, znaša pa več milijonov. Tudi sadno drevje je mnogo trpelo. Mnogo tihov leži mrtvi po tleh. Med prehvalstvom je zavladala žalost, zlasti ker je vino tamkaj glavnih pridelek.

Zalostne posledice toče.

V moravski banovini je toča učnila letino v 17 srezkih, najbolj pa so prizadete občine v temničkem in holjevčkem srezu. Komisije ocenjujejo škodo, ki gre v milijone. Hudo nevilo so imeli tudi v Hercegovini, kjer je toča oškodovala vinograde, turščico, tobak in sadje.

Nehote je ustrelil ženo.

Zandarmeriji v Oglulinu je bilo te dni prijavljeno, da se v selu Oštarija skriva razbojniki Rude Kicarič, zaradi česar so patrolje zastražili njegovo hišo. Neki očničnik je pri oknu zapazil Kicaričev ženo ter je zaprosil za vžigalice in jih je on skušal prizgati, je držal puško tako nerodno, da se je sprožila in je krogla ženo zadeila v sreči. Videvši mrtvo ženo se je orožnik od žalostni razjokal in se sam prijavil sodišču.

Zanimiva najdba starodavnih zlatnikov.

Iz Pirote poročajo o senzacijalni najdbi starodavnih zlatnikov. Pri kopanju v nekem vino-vogradu so delavci naleteli na lomčen posodo, v kateri je bilo več kilogramov zlatnikov s podobo Kristusa na eni in s podobo cesarja Konstantina in cesarice Helenene na drugi strani. Ko se je nekolič časa solnični brez, je Vekoslav skočil s pet v vodo in zaplavil proti nasprotne bregu. Sredi reke pa ga je menda zgrabil krč ter je utonil pred očmi materje in sestre.

Pred očmi matere je utonil.

V reki Bosni se je v okolici Zemice kopal petošolec Vekoslav Perčinič, pri lesenu mostu pa sta sedeli njegova mati in sestra. Ko se je nekolič časa solnični brez, je Vekoslav skočil s pet v vodo in zaplavil proti nasprotne bregu. Sredi reke pa ga je menda zgrabil krč ter je utonil pred očmi materje in sestre.

Urar se je iz tujine vrnil kot doktor.

Iz sela Raške gore pri Mostaru je te dni brez sledu izginila žena Milana Janjiča, bivšega občinskega stražnika v Mostaru. Zadeva je bila prijavljena orožnikom, ki so na podlagi poizvedovanju, te dni arretirali njenega moža, ker je osumljen, da je zaradi starih prepirov sam vrgel ženo v reko Neretvo. Trupla nesrečne žene še niso našli.

Zeno je vrgel v Neretvo.

Iz sela Raške gore pri Mostaru je te dni brez sledu izginila žena Milana Janjiča, bivšega občinskega stražnika v Mostaru. Zadeva je bila prijavljena orožnikom, ki so na podlagi poizvedovanju, te dni arretirali njenega moža, ker je osumljen, da je zaradi starih prepirov sam vrgel ženo v reko Neretvo. Trupla nesrečne žene še niso našli.

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI

SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 2878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezdi

z velikimi stroški. Mno-

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprrava "G. N."

Samomor mlade profesorice.

V Beli Cerkvi je izvršila samo-

mor profesorica ženske gimnazije

v Somboru, Anka Radovljica

Statendam v Cherbourg in v Boulogne

sur Mer

12. avgusta:

Paris v Havre

Olympic v Cherbourg